

KOMPLEKSİNİN FASİYES VE ALT FASİYESLERİ

Facies and subfacies of the Kocadere Pleistocene deltaic complex in the Burdur basin.

Nizamettin KAZANCI*, Oğuz EROL-

■' Ankara Üniversitesi, Fen Fakültesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, ANKARA

Burdur havzası Kuvaterner tortuları gösel, deltayik ve alüvyal fasiyeslerde olup bunların saha

yayımları, uzunlamasına bir havza tipindeki Burdur Gölü ile kontrol edilmektedir. Genel olarak gölün

K-KB kesimlerinde deltayik ve flüvyal, G-GD'nda ise gölse ve deltayik tortullar ağırlıktadır. Gölün iki tarafındaki bu istifin asimetrisi tektonik karaktere bağlı olup, özellikle K-KB'da, tektonik ve plüvyal kontrollü su seviyesi değişimleri sonucu alüvyal yelpaze ve yelpaze deltaları, ardışıklı olarak gelişmiştir. Oligosen temel üzerine oturmuş Pleyistosen yaşlı Kocadere kompleksinde bu ardışıklı diziliş; karasal ve deltayik fasiyeslerin tekrarlanması açık olarak izlenir. Burada, tortul nitelikleri birbirinden farklı iki deltayik istif ve bunları sınırlayan üç alüvyal istif gözlenir.

Delta istiflerinde yüksek açılı düzlemsel çapraz tabakalanma egemen yapı türüdür ve bu ön takımlar kısa mesafede yanal olarak delta ilerisi killerine geçerler. Genelde orta-ince taneli sedimanlardan kurulu deltayik istifte çeşitli türden ripil, çapraz tabakalanma, laminalanma, kanatlanma, teknesi çapraz tabakalanma ve diğer delta yapıları sıkça izlenir. Altaki deltayik istifin tutturulmamış gevşek dokulu tortullarına karşılık, üstteki istif oldukça pekişmiştir ve laminalanma çok yaygındır. Bu iki deltayik topluluk sel yaygısı ve moloz akması şeklinde gelişen alüvyal yelpaze tortulları ile sınırlanmaktadır. Kompleksin altından üstüne doğru kalmaşan bu karasal düzeylerin kalınlıkları, deltayik istiflere göre daha sınırlı ve fakat yanal yayılımları daha süreklidir. Deltayik ve alüvyal aralanma, havza tabanındaki sürekli sübsidans sırasında, Pleyistosen'in plüvyal dönemlerinde göl seviyesinde yükselme karaya doğru ilerleme ve çekilmelerine karşılık gelir.

Kocadere deltayik kompleksinin tek organizması *Dreissena* sp. olup delta düzlüğü alanlarda iyi korunmuşlardır. Üst delta istifinden toplanan *Dreissena* kabukları, C 14 yöntemi ile yaş tayininde kullanılmış ve ilk tayinlere göre üst istifin yaşı M.Ö. 27-28000 yıldır.

Üzeri Holosen tortulları ile örtülen bu kompleks, Pleyistosen stratigrafisi için olduğu kadar, tektonik ve plüvyal kontrollü deltayik depolanma için de tipik örnek teşkil etmektedir.

Quaternary deposits of the Burdur basin are in alluvial, deltaic and lacustrine facies and their areal extends are closely controlled by the Pleistocene lake level oscillations and subsidence of the bottom of Burdur lake basin. in the result of tectonic and pluvial controls, three alluvial and two fan-delta sequences named as «Kocadere deltaic complex» have been alternatingly deposited on the Oligocene base-ment, at the north-west margin of Burdur lake. High angle-planar and trough erosion bedding, various ripple lamination, channeling and upward grading are typical features of the deltaic sequences. As for red colored and pebble supported alluvial fan deposits including massive bedding have been formed by sheet floods and debris flows. *Dreissena* sp. is common organism in the complex and according to the C 14 dating of *Dreissena* shells which were collected from the upper deltaic sequence, the mean age of this younger part of complex is 27-28 000 year B.C.